

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ»

1. Загальна інформація про навчальну дисципліну	
Спеціальність	C1 «Економіка та міжнародні економічні відносини»
Освітньо-наукова програма	Економіка
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Повна офіційна назва закладу вищої освіти	Заклад вищої освіти «Подільський державний університет»
Факультет (Інститут)	Навчально-науковий інститут бізнесу і фінансів
Кафедра	Кафедра економіки, підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	3 кредити ЄКТС / 90 год.
Мова викладання	Українською мовою
Інформація про викладача дисципліни	Волощук Юлія Олександрівна, доктор економічних наук, професор https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/kafedra-ekonomiki-pidpriemnitstva-torgivli-ta-birzhovoji-diyalnosti.html Електронна пошта: voloshchukyo@pdatu.edu.ua
2. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	
Статус дисципліни	Вибіркова.
Передумови для вивчення дисципліни	Здобувач ефективніше засвоює матеріал дисципліни «Проблеми забезпечення сталого розвитку», вивчаючи її складові після опанування таких курсів, як «Сучасна парадигма інноваційної економіки та її вплив на розвиток вітчизняного бізнесу», «Розвиток соціально-економічних систем», «Економічна безпека в умовах глобалізації», «Сучасні інформаційні технології в наукових дослідженнях».
Політика дисципліни	Академічна доброчесність. Відповідно до принципів академічної доброчесності та нормативних документів ЗВО «ПДУ» щодо політики академічної доброчесності, очікується, що роботи здобувачів будуть їх оригінальними дослідженнями та міркуваннями. Здобувачі, відповідально ставитимуться щодо дотримання норм законодавства про авторське право, вказуватимуть посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей, уникатимуть фальсифікації або фабрикації інформації. Дотримуватимуться усіх зобов'язань відповідно до укладеної декларації про дотримання

	академічної доброчесності http://surl.li/noftg, http://surl.li/foccp Відвідування занять. Обов'язковим є відвідування усіх видів занять. За об'єктивних причин (хвороба, карантин, індивідуальний графік, тощо) навчання може проходити в он-лайн форматі. Здобувачі обов'язково мають дотримуватись строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт що передбачені під час вивчення дисципліни. Визнання результатів попереднього навчання. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих шляхом неформальної та/або інформальної освіти http://surl.li/fobze. Зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі або змістовому модулю). В неформальній освіті: - закінчення професійних курсів, семінарів або тренінгів, тематика яких відповідає змісту освітнього компоненту (окремій темі або змістовому модулю). В інформальній освіті: - наявність наукової публікації; - волонтерська діяльність. Перезарахування результатів навчання отриманих під час здобуття попередньої освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Закладі вищої освіти «Подільський державний університет»
3. Мета навчальної дисципліни	
Метою дисципліни «Проблеми забезпечення сталого розвитку» є набуття теоретичних знань, прикладних навичок та умінь вирішення професійних завдань, що виникають при переході суспільства до сталого розвитку, принципів розвитку природи, положень екологічної парадигми, ознак і складових сучасної біосферної кризи людства.	
4. Зміст навчальної дисципліни	
Тема 1. Засади формування стратегії сталого розвитку	
Тема 2. Економічна складова сталого розвитку	
Тема 3. Екологічна та соціальна складові сталого розвитку	
Тема 4. Індикатори сталого розвитку	
Тема 5. Принципи забезпечення сталого розвитку	
Тема 6. Стратегії сталого розвитку держав	
Тема 7. Стратегія зеленої економіки	
Тема 8. Стратегія циркулярної економіки	
5. Орієнтовні теми індивідуальних завдань	

6. Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
Після вивчення дисципліни «Проблеми забезпечення сталого розвитку» здобувач повинен мати цілісне уявлення про сутність та особливості концепції сталого розвитку, її економічний, соціальний та екологічний виміри, інституційні механізми забезпечення, методи оцінювання та практичні інструменти реалізації в економічній практиці. Має знати теоретико-методологічні засади та еволюцію концепції сталого розвитку, ключові міжнародні нормативно-правові документи, економічні, соціальні й екологічні чинники її забезпечення, а також індикатори, та підходи до оцінювання прогресу у сфері сталого розвитку, інституційні й фінансові механізми її впровадження в Україні та світі, особливості інтеграції принципів сталого розвитку у бізнес-моделі та підприємницькі стратегії. Здобувач повинен уміти аналізувати сучасні проблеми й бар'єри сталого розвитку в економіці, оцінювати соціально-економічні та екологічні наслідки управлінських рішень, застосовувати методи кількісного й якісного аналізу для моніторингу рівня сталого розвитку, розробляти практичні пропозиції щодо вдосконалення політики й стратегій сталого розвитку на макро- та мікрорівні, інтегрувати принципи сталого розвитку у науково-дослідні й інноваційні проекти. Передбачено формування соціальних навичок та компетентностей сталого розвитку. Зокрема: відповідальність, творче мислення, (soft skills); системне мислення, компетентність співпраці, компетентність критичного мислення (greencomp).
7. Види навчальних занять
Видами навчальних занять при вивченні дисципліни є лекції (Л), практичні заняття (ПЗ), самостійна робота (СР).
8. Методи навчання
Словесні методи (лекція, розповідь-пояснення, бесіда проблемно-пошукового характеру, діалог); наочні методи (пояснювально-ілюстративний), практичні методи (робота з навчально-методичною літературою, виконання практичних завдань самостійної роботи); методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу, навчальні дискусії; метод використання життєвого досвіду, проектування професійних ситуацій); методи стимулювання, мотивації й обов'язку (роз'яснення мети навчального предмета, висування вимог до вивчення предмета, оперативний контроль); комп'ютерні і мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій, дистанційне навчання).
9. Методи та критерії оцінювання
9.1 Критерії оцінювання
В освітньому процесі Університету використовуються такі види контролю: поточний, семестровий (підсумковий) та підсумкова атестація здобувачів вищої освіти. Оцінювання здобувачів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Поточний контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачів освіти навчального матеріалу. Форма проведення поточного контролю визначаються з урахуванням змісту накопичувальної системи оцінювання. У межах поточного контролю здобувач вищої освіти може набрати 100 балів (форма семестрового контролю – залік). Розподіл балів, які можуть набрати здобувачі зазначені у відповідній робочій програмі. Сума балів за поточний контроль складається із балів, отриманих за результатами навчання під час лекцій, семінарських (практичних) занять та самостійної роботи здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни обчислюється шляхом підсумування балів тільки з поточного контролю (форма семестрового контролю – залік). Підсумкова оцінка виставляється у відомості обліку успішності, індивідуальному навчальному плані. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Відповідність семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Закладі вищої

освіти «Подільський державний університет» <https://pdatu.edu.ua/images/navchalna-robota/planuvannya-ta-organizaciya/p04062022.pdf?ver=18022201>

9.2 Методи оцінювання

Усні (індивідуальне опитування, співбесіда), письмові (самостійна робота, тести, практичні завдання), комп'ютерні (презентації доповідей, виконання завдань у системі Moodle), індивідуальні завдання самоконтроль, самоаналіз.

19. Ресурсне забезпечення навчальної дисципліни

Засоби навчання

Навчальний процес потребує наступних засобів навчання:

- мультимедійні презентації (за потреби) та обладнання для їх демонстрації.
- тексти лекцій.
- перелік контрольних питань з дисципліни.
- роздатковий ілюстративний матеріал лекцій (за потреби).
- методичні вказівки для виконання практичних робіт.
- тестові завдання для проведення поточного контролю.

Інформаційне навчально-методичне забезпечення

1. Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. акад. НАН України Б. Є. Патона. К. : Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2016. 72 с.
2. Боголюбов В. М. та ін. Стратегія сталого розвитку : підручник / за ред. В. М. Боголюбова. К. : Видавничий центр НУБПУ, 2018. 446 с.
3. Мацелюх Н. П., Корж М. А. Сталий економічний розвиток України: концептуальні основи, механізми забезпечення та драйвери розвитку». *Ефективна економіка*, 2021, № 4.
4. Лелеченко А. П. Світовий досвід формування регіональної політики сталого розвитку : монографія. К. : МАУП, 2020. 120 с.
5. Миколайчук М., Куспляк Г., Куспляк І. Сталий розвиток та інструменти стимулювання досягнення його цілей на місцевому рівні. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*, 2022, № 27, с. 116–127..
6. Портал «Збалансований розвиток – SD4UA» – URL: <https://sd4ua.org>
7. Цілі сталого розвитку в Україні (SDGs Ukraine) – URL: <https://www.ua.undp.org/sdgs>
8. Державна служба статистики України: URL: www.ukrstat.gov.ua
9. United Nations Sustainable Development Goals (UN SDGs) – <https://sdgs.un.org>
10. UNDP – United Nations Development Programme – <https://www.undp.org>
11. OECD – Sustainable Development – <https://www.oecd.org/sd-roundtable>
12. European Environment Agency (EEA) – <https://www.eea.europa.eu>
13. World Bank – Sustainability and Green Growth – <https://www.worldbank.org/en/topic/sustainabledevelopment>
14. Дистанційний курс дисципліни «Проблеми забезпечення сталого розвитку» в системі дистанційного навчання Moodle. Укл. Волощук Ю.О. URL : <http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=3005>
15. Освітньо-наукова програма «Економіка» для підготовки здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини» <https://pdatu.edu.ua/images/naukova-miznarodna-diyalnist/aspirantura/onp25/C1onp2025-2026.pdf?v=01>

	16. Google - найбільша світова пошукова система (Українська частина) http://www.google.com.ua/ 17. Google Scholar - пошук наукової інформації системою Google http://scholar.google.com/ 18. НМЦ вищої та фахової передвищої освіти. Платформа МООС – Масові відкриті онлайн-курси. https://nmc-vfpo.com https://kursik.com.ua 19. Електронні навчальні онлайн-курси на платформі https://prometheus.org.ua 20. Науково-навчальний центр компанії «Наукові Публікації». Вебіари. https://spubl.com.ua/uk/webinars 21. Громадська організація «Міжнародна фундація науковців і освітян». Заходи. https://iesfukr.com.ua/uk https://iesfukr.com.ua/uk/events 22. Платформи для вдосконалення навичок і саморозвитку https://mon.gov.ua/news/platformi-dlya-vdoskonalennya-navichok-i-samorozvitku
--	--